

Obnova zdrojov

1. Stanoviť postup posúdenia technickej, environmentálnej a ekonomickej využiteľnosti alternatívnych energetických systémov v mieste výstavby, najmä možnosť využitia výroby elektriny a tepla zo zdroja kombinovanej výroby elektriny a tepla alebo centrálné zásobovanie teplom a chladom, možnosť dodávky energie z lokálnych systémov využívajúcich obnoviteľné zdroje energie, napr. tepelného čerpadla a pod. (2007 – 2008).
2. Zabezpečiť pre ES SR v období rokov 2009 až 2012 priemerný pásmový dovoz vo výške cca 670 MW a 6400 GWh elektriny ročne, čo predstavuje 15 až 20 % z predpokladanej spotreby elektriny Slovenska.
3. Pre zabezpečenie sekundárnej regulácie mať disponibilný výkon približne na úrovni 4 % z celkového zaťaženia ES. Rastom podielu veterných elektrární budú požiadavky na podporné služby vyššie.
4. Rozvoj výrobných základne optimalizovať z pohľadu ekonomických a prevádzkových charakteristík jednotlivých typov technológií.
5. Orientovať rozvoj na využitie všetkých dostupných nízkouhlíkových výrobných technológií (JE, TE, OZE) s vysokou účinnosťou premeny primárnych zdrojov energie.
6. Zachovať súčasnú optimálnu štruktúru výrobných základne s rovnomerným rozdelením výkonov medzi jadrové elektrárne, tepelné elektrárne a OZE vrátane vodných elektrární väčších výkonov a na krytie spotreby elektriny s cca 50% podielom výroby z JE. Zvyšok spotreby zabezpečovať tepelnými elektrárnami a výrobou z OZE.
7. Rozvoj tepelných elektrární do roku 2015 orientovať na uhoľné elektrárne s vysokou účinnosťou premeny ako náhradu za dožitú kapacitu, hlavne v Elektrárnach Vojany a Nováky.
8. Dostaviť 3 a 4 blok JE Mochovce ako náhradu za JE V-1.
9. S cieľom znižovania energetickej náročnosti smerovať rozmiestnenie nových zdrojov, predovšetkým na fosílna palivá, do regiónov s nedostatkom krytia spotreby z miestnych zdrojov. Nebude tým dochádzať k protismernému toku energií, elektrina na východ a palivá (uhlie a plyn) na západ.
10. Výrazný podiel jadrových elektrární na celkovej bilancii výroby elektriny (cca 50%) a prognóza progresívne rastúceho podielu veterných a solárnych zdrojov vyžaduje, aby elektrizačná sústava mala dostatočné regulačné zdroje. Významnou mierou môže k tomu prispieť už dlhodobo pripravovaná prečerpávací vodná elektráreň Ipeľ. Potenciálnemu investorovi je potrebné vytvoriť primerané podmienky zodpovedajúce významu takéhoto zdroja pre elektrizačnú sústavu.
11. Zvýšiť podiel vysoko účinnej kombinovanej výroby elektriny a tepla.
12. Pre zabezpečenie primeranej úrovne regulačných výkonov pre ES bude optimálnym riešením postupná výstavba výkonov v tepelných elektrárnach v rokoch 2015 až 2025 na hodnotu 1200 MW. Celkový nárast výkonu v tepelných elektrárnach vrátane kogenerácie sa do roku 2030 prognózuje na úrovni 1560 MW.
13. Podporovať prípravu a výstavbu veľkých vodných elektrární a vytvoriť dostatočné podporné prostredie, ako v prípade malých vodných elektrární
14. Regulovať výstavbu veterných elektrární kým nebude zabezpečený dostatok rezervných regulačných výkonov pre potreby ES SR.
15. Zabezpečiť výstavbu nového jadrového zdroja o výkone 1200 MW k časovému horizontu 2025 ako náhradu za v tom čase dožívajúcu JE V2 v Jaslovských Bohuniciach.

Vzdelávanie, veda a výskum

1. Koordinovať účasť štátu na vzdelávaní zamestnancov v technických odboroch pre odvetvia energetiky a baníctva.

NÁVRH OPATRENÍ NA ZVÝŠENIE ENERGETICKEJ BEZPEČNOSTI

2. Zabezpečiť inštitucionálne posilnenie vedy a výskumu zriadením výskumného centra pre výskum OZE a integrácie decentralizovaného využívania OZE; výskum v oblasti jadrovej energetiky, Coal Clean Technology.

Rozvoj infraštruktúry**Technické opatrenia**

1. Nadalej počítať s využitím EVO 2 pre poskytnutie podporných služieb a predĺžiť prevádzku blokov 3 a 4 ENO B vo verejnom záujme až do vybudovania náhradných výkonov v tepelných elektrárňach.
2. Nahrádzať 220 kV systém technológiami napätovej úrovne 400 kV. Okrem stavieb prenosovej sústavy rozostavaných za týmto účelom prioritne pokračovať v zabezpečovaní súboru stavieb pre transformáciu 400/110 kV v Medzibrode.
3. Z dôvodu nedostatku rezervných výkonov je potrebné dočasne minimalizovať neregulovanú výstavbu veterných elektrární, ktoré zvyšujú nároky na rezervné výkony. Prednosť musí byť daná všetkým opatreniam, ktoré umožňujú prevádzkovateľovi prenosovej sústavy udržiavať úroveň bezpečnosti a stability, ktorú je povinný dodržiavať podľa smernice EÚ o vnútornom trhu s elektrinou. Väčší rozvoj veterných elektrární bude možné stanoviť až na základe výsledkov štúdie, ktorá by komplexne stanovila prijateľný podiel veterných elektrární na krytí spotreby elektriny, resp. by posúdila vplyv týchto zdrojov na bezpečnosť zásobovania elektrinou s vyčíslením vyvolaných nákladov na prijatie potrebných opatrení v ES a stanovila by pravidlá pre krytie vyvolaných nákladov.
4. Rozširovať vn a nn siete tak, aby sa tvorili mrežové siete so vzájomným zálohovým napájaním a aby sa tým dosahovala vysoká zabezpečenosť a kvalita dodávky elektriny. Z obnoviteľných zdrojov elektriny budú mať priaznivý dopad na bezpečnosť zásobovania elektrinou MVE, geotermálna energia a biomasa a ich výstavbu je možné podporovať bez zvláštnych obmedzení. Rozsah rozvoja veterných elektrární bude možné podporiť až na základe výsledkov štúdie navrhnuť v opatreniach pre obdobie do roku 2013.
5. Zabezpečovať rozvoj napájacej 110 kV distribučnej siete tak, aby boli plnené kritériá kvality, spoľahlivosti a bezpečnosti dodávky elektriny dané prevádzkovými pravidlami v rozhodujúcich regiónoch Slovenska – veľké mestá, priemyselné parky a odberatelia citliví na kvalitu a spoľahlivosť dodávky.
6. Pripájať nové zdroje do elektrizačnej sústavy koordinovaním prenosovej, distribučnej sústavy a výrobcov tak, aby sa zvýšila spoľahlivosť, bezpečnosť a kvalita dodávky elektriny koncovým odberateľom.
7. Pokračovať v zabezpečovaní postupnej obnovy dožitých transformátorov 400/110 kV a prvkov 400 kV vedení a elektrických staníc.
8. Zabezpečovať rozvoj 400 kV prenosovej sústavy spolu s pripájaním nových zdrojov do siete pre potreby bezpečného zásobovania Slovenska elektrinou tak, aby sústava spĺňala spoľahlivosť a kvalitu podľa kritérií UCTE. V prípade dožitých zariadení 400 kV prenosovej sústavy uskutočňovať ich výmenu.
9. Zabezpečiť realizáciu opatrení súvisiacich so zapojením nových zdrojov do elektrizačnej sústavy. Pozornosť venovať realizácii pripojenia blokov 3,4 jadrovej elektrárne Mochovce súborom stavieb 2x400 kV vedenia Veľký Ďur – Gabčíkovo. Vyvedenie jadrových elektrární do elektrizačnej sústavy musí spĺňať kritérium spoľahlivosti n-1.
10. Zabezpečiť modernizáciu a výstavbu infraštruktúry prenosovej sústavy, najmä urýchlenú realizáciu diaľkového riadenia elektrických staníc prenosovej sústavy.
11. Požadovať, aby zariadenia na výrobu elektriny s celkovým inštalovaným elektrickým výkonom vyšším ako 50 MW boli schopné ponúkať a poskytovať podporné služby potrebné na zabezpečenie prevádzkovej spoľahlivosti elektrizačnej sústavy.

NÁVRH OPATRENÍ NA ZVÝŠENIE ENERGETICKEJ BEZPEČNOSTI

12. Dodržiavať kvalitu, spoľahlivosť a bezpečnosť dodávky elektriny prevádzkovými opatreniami, ktoré stanovujú prevádzkové pravidlá UCTE doplnené výsledkami analýz rozpadov systému. Prehodnotiť a aktualizovať plán obrany proti vzniku systémových porúch a plánu obnovy prevádzky sústavy po rozsiahlej poruche.
13. Vytvárať podmienky pre efektívny rozvoj distribučnej sústavy, pre bezpečnú a spoľahlivú prevádzku distribučných sietí.
14. Vytvárať podmienky pre rozvoj prepravnej siete a prenosovej sústavy a ich bezpečnú a spoľahlivú prevádzku.
15. Pre bezpečnú a spoľahlivú prenosovú a distribučnú sústavu realizovať technické riešenia stavieb 400 kV a 110 kV liniek podľa najmodernejších trendov tak, aby sa zvýšila bezpečnosť stožiarov v podmienkach mimoriadnej záťaže, resp. ohrozenia (prírodné katastrofy, teroristický útok a pod.) a zároveň sa minimalizovali náklady budúcich období z hľadiska údržby, oprav a tiež sa minimalizovali negatívne dopady na životné prostredie.
16. Zvýšiť priemernú ročnú účinnosť zariadení na výrobu a rozvod tepla.

Energetický trh Slovenskej republiky

1. Vytváraním podmienok, definovaním bariér otvárania trhu a ich odstraňovaním, podnecovať hospodársku súťaž na trhu s plynom a s elektrinou s cieľom dobudovania funkčného liberalizovaného trhu ako nástroja na zaistenie bezpečnosti dodávok.
2. Naďalej zabezpečovať transparentný a nediskriminačný prístup pre všetkých užívateľov podzemných zásobníkov zemného plynu.
3. Vytvárať podmienky pre flexibilné využívanie existujúcich podzemných zásobníkov zemného plynu.
4. Zabezpečiť efektívne využívanie existujúcich distribučných sietí aj vo väzbe na budovanie nových sietí.
5. Prehodnotiť zriadenie dodávateľa poslednej inštancie v plyne.
6. Vytvárať podmienky pre plnenie úloh prevádzkovateľa distribučnej siete povinného plniť úlohy plynárenského dispečingu s cieľom bezpečnej a spoľahlivej prevádzky distribučných sietí.
7. Zhodnotiť a prípadne modifikovať tarifné pásma a skupiny na distribúciu plynu vo vzťahu k vývoju trhu s plynom.

Štátna regulácia

1. Zabezpečiť po roku 2010 odbyt vyťaženého uhlia pri zachovaní ekonomickej efektívnosti ťažby predĺžením všeobecného hospodárskeho záujmu pre ťažbu z ložísk v SR do roku 2020.
2. Zavedenie štandardu prevádzkovateľov distribučných sietí pre bezpečnosť sietí definovaním a dodržiavaním minimálnych podmienok na bezpečnosť plynárenských zariadení.
3. Vytvárať podmienky pre plnenie úloh prevádzkovateľa distribučnej siete povinného plniť úlohy plynárenského dispečingu s cieľom účinného predchádzania stavov núdze a efektívneho riešenia prípadne vzniknutých stavov núdze.
4. Zabezpečiť integritu prepravnej siete a jej vyváženosť jednoznačným vymedzením povinností a práv prevádzkovateľa prepravnej siete ako aj prevádzkovateľov pripojených plynárenských zariadení.
5. Prehodnotiť zavedenie spoločného štandardu dodávateľov plynu pre bezpečnosť dodávok plynu odberateľom plynu.
6. Vecnou reguláciou v rámci vydávania povolení na prevádzku distribučných sietí zohľadniť aj faktor bezpečnosti dodávok plynu a bezpečnosti prevádzky sietí.

NÁVRH OPATRENÍ NA ZVÝŠENIE ENERGETICKEJ BEZPEČNOSTI

7. Stanoviť jednoznačný primeraný a stabilný regulačný rámec, s cieľom vytvoriť podmienky na podporu investícií do nových sietí a sústav, ich údržbu a obnovu.
8. Vytvárať podmienky pre rozvoj prerušiteľnej dodávky plynu.
9. Podporovať výstavbu obnoviteľných zdrojov energie vytváraním podmienok pre ich pripojenie do elektrizačnej sústavy a bezpečnú prevádzku sústavy.
10. Stanoviť jednoznačný primeraný a stabilný regulačný rámec s cieľom vytvoriť podmienky na podporu investícií do výrobných kapacít a zariadení súvisiacich s riadením spotreby.
11. Preferovať spoločné spaľovanie biomasy s uhlím vo väčších výrobných jednotkách v rozsahu 10 až 30 % podielu biomasy pred individuálnou výstavbou zariadení špeciálne určených pre uvedený účel, s cieľom znížiť cenové riziko a riziko z možného nedostatku biomasy v budúcnosti.
12. Prijatť záväzné usmernenie o ďalšom postupe investorov pri zabezpečovaní prípravy a realizácii zdrojov na ktoré bolo vydané osvedčenie o súlade zámeru s energetickou politikou.
13. Vytvárať podmienky pre prevádzkovanie dostatočného rozsahu výrobných technológií schopných zabezpečiť plné pokrytie regulačných rezerv vo forme podporných služieb. Zároveň podporiť vývoj nástrojov pre rozšírenie možností importovať podporné služby.
14. Zabezpečiť integritu distribučných sietí a ich vyváženosť jednoznačným vymedzením povinností a práv prevádzkovateľov distribučných sietí.
15. Vypracovať akčné plány na zvýšenie energetickej efektívnosti a zabezpečenie bezpečnosti zásobovania v tepelnej energetike.
  1. akčný plán energetickej efektívnosti na obdobie 2008 – 2010 (2007)
  2. akčný plán energetickej efektívnosti na obdobie 2011 – 2013 (2010)
  3. akčný plán energetickej efektívnosti na obdobie 2014 – 2017 (2013)
16. Po dokončení 3. Akčného plánu energetickej efektívnosti bude potrebné vypracovať podrobnú analýzu vykonaných opatrení a na základe záverov a odporúčaní adaptovať, resp. pripraviť nové opatrenia na realizáciu projektov energetickej efektívnosti s predbežným cieľom šetrenia vo výške cca 20% spotreby energie do roku 2030 voči priemernej spotrebe v rokoch 2000 – 2005.
17. Posilniť personálne štruktúry a vytvoriť nové mechanizmy na plnenie a kontrolu povinností vyplývajúcich z existujúcich politík, ako aj z implementácie príslušných nových smerníc EÚ prostredníctvom opatrení.
18. Zabezpečiť, aby bolo v regulačnej a v cenovej politike zohľadnené energeticky efektívne správanie sa účastníkov trhu. Zabezpečiť koordináciu aktivít zameraných na realizáciu opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti v rámci ústredných orgánov a regionálnych a miestnych správ.
19. Vypracovať regionálne energetické koncepcie zamerané na energetickú efektívnosť a zabezpečiť monitorovanie ich plnenia.

Legislatíva

1. Prijatť zákon o energetickej efektívnosti (2007 – 2008).
2. Prijatť zákon o podpore kogenerácie založenej na dopyte po využiteľnom teple na vnútornom trhu s energiou a súvisiacich vyhlášok (2007).
3. Prijatť zákon o odbornej spôsobilosti v energetike (2008).
4. Prijatť zákon o obnoviteľných zdrojoch energie.
5. V legislatívnych a inštitucionálnych opatreniach vytvoriť prostredie umožňujúce zlepšiť energetickú efektívnosť a diverzifikáciu PEZ.

NÁVRH OPATRENÍ NA ZVÝŠENIE ENERGETICKEJ BEZPEČNOSTI

6. Vypracovať vyhlášky o minimálnych technických požiadavkách na tepelnotechnické vlastnosti a hrúbku tepelných izolácií rozvodov pre vykurovanie, teplú vodu, chladenie, vzduchotechniku (2008).
7. Vypracovať legislatívnu úpravu energetických auditov (2008).
8. Novelizovať zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov v kontexte smernice č. 2006/32/ES o energetickej účinnosti konečného využitia energie a energetických službách a vykonávaciu vyhlášku k zákonu č. 555/2005 Z. z. (2008).
9. Novelizovať stavebný zákon č. 608/2003 Z. z. a vytvoriť povinný „balíček dokumentácie budovy“, ktorý by zahŕňal napr. projektovú dokumentáciu skutočného vyhotovenia budovy a systémov, prevádzkové predpisy, plány údržby a opráv, technickú dokumentáciu zariadení techniky prostredia, protokoly zo skúšok a revízií zariadení, kontrol kotlov a klimatizácií, certifikáty budov a vybraných typov konštrukcií, projektovú dokumentáciu hydraulického vyváženia a jej protokol, protokoly z odovzdávania zariadení do prevádzky, a jeho zakomponovanie do stavebných predpisov (2008).
10. Upraviť vyhlášku o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu (2010, 2013, 2016).
11. Vypracovať metodické usmernenie MVRR SR s úplným výpočtom pre energetickú certifikáciu budov (2007 – 2008).
12. Stanoviť postup posúdenia technickej, environmentálnej a ekonomickej využiteľnosti alternatívnych energetických systémov v mieste výstavby, najmä možnosť využitia výroby elektriny a tepla zo zdroja kombinovanej výroby elektriny a tepla alebo centrálné zásobovanie teplom a chladom, možnosť dodávky energie z lokálnych systémov využívajúcich obnoviteľné zdroje energie, napr. tepelného čerpadla a pod. (2007 – 2008)
13. Vypracovať súbor legislatívnych a inštitucionálnych opatrení, ktoré vytvoria prostredie umožňujúce realizáciu opatrení zameraných na zlepšenie energetickej efektívnosti v jednotlivých sektoroch ekonomiky.
14. Prijatť legislatívne opatrenie o povinnosti poskytovať účastníkmi trhu s elektrinou relevantné údaje potrebné pre analyzovanie úrovne bezpečnosti zásobovania elektrinou.
15. Uviesť do platnosti zákony, iné právne predpisy a administratívne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu so Smernicou 2005/89/ES o opatreniach na zabezpečenie bezpečnosti dodávok elektrickej energie a investícií do infraštruktúry.
16. Novelizovať legislatívu v oblasti ochrany ovzdušia v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2001/80/ES o obmedzení emisií určitých znečisťujúcich látok do ovzdušia z veľkých spaľovacích zariadení tak, aby bola umožnená ďalšia prevádzka blokov 3 a 4 ENO B.

Mimoriadne situácie

1. Zanalyzovať a prehodnotiť mechanizmus stavov núdze vo vzťahu k účinnému predchádzaniu stavov núdze a efektívnemu riešeniu prípadne vzniknutých stavov núdze.
2. Analyzovať možnosti mechanizmu núdzových zásob ropy a plynu.
3. Vytváranie podmienok a podpora výstavby nových podzemných zásobníkov zemného plynu.
4. Orientovať rozvoj výrobnjej základne smerujúci k vyrovnanej bilancii medzi spotrebou elektriny a zdrojmi jej krytia z vlastných domácich zdrojov s približne 20 % výkonovou rezervou.
5. Vytvárať podmienky a podporu výstavby nových podzemných zásobníkov zemného plynu.
6. Do roku 2030 zabezpečiť cca 6600 MW nových výkonov s výrobou cca 29 TWh. Uvedený rozvoj spolu s rozvodom si vyžiada investície vo výške viac ako 600 mld. Sk.

NÁVRH OPATRENÍ NA ZVÝŠENIE ENERGETICKEJ BEZPEČNOSTI**Diverzifikácia**

1. Vytvárať podmienky k možnosti diverzifikácie zdrojov ropy, plynu a diverzifikácie dopravných ciest.
2. Podporovať investície do infraštruktúry pre možnosť diverzifikácie.
3. Podporovať rozvoj cezhraničných kapacít a budovanie nových prepojujúcich kapacít s prepravnými sieťami a sústavami susedných štátov.
4. Zabezpečiť zásobovanie ropou a plynom a budovanie zásobníkov pre strategické zásoby ropy v súlade s predpismi EÚ a Medzinárodnej energetickej agentúry.
5. Zabezpečiť stabilitu dodávok ropy v horizonte 20-25 rokov minimálne na dvojnásobnej úrovni ako je dnes.
6. Podporovať rozvoj vzájomného prepojenia ropovodných, plynovodných a elektrických sietí a sústav medzi krajinami EÚ za účelom zvýšenia stability ekonomiky celej EÚ a rešpektovať princípy vnútornej súdržnosti, solidarity a povinnej pomoci členovi EÚ v núdzi.
7. Nepretržite aktualizovať výber vhodných dodávateľov čierneho uhlia, ropy a zemného plynu.
8. Monitorovať ponuku a dopyt uhlia, ropy, plynu a elektriny.
9. Vytvárať podmienky pre dlhodobé zmluvy s dodávateľmi čierneho uhlia, ropy a plynu mimo EÚ ako jedného z nástrojov bezpečnosti dodávok.

Znižovanie závislosti na dovoze

1. Vytváranie podmienok a podpora prieskumu a ťažby ložísk zemného plynu a ropy.
2. Podpora využívania domácich zdrojov uhlia, ropy a plynu.
3. Nahradíť vyradené výkony výstavbou domácich zdrojov:
  - i. úsporami na strane spotreby elektriny
  - ii. dostavbou 3. a 4. bloku v jadrovej elektrárni Mochovce
  - iii. zvyšovaním výkonu v jadrových elektrárňach V2 Bohunice a Mochovce 1,2
  - iv. realizáciou zdrojov elektriny v súlade s programom využívania obnoviteľných zdrojov energie a postupnou realizáciou kogeneračných a teplárenských kapacít.
4. Zabezpečiť vyššie využívanie obnoviteľných zdrojov energie v lokálnych zdrojoch tepla, resp. vytvárať mikrosiete na zásobovanie teplom zo zdrojov CZT.
5. Zvýšiť podiel využívania solárnej energie (na cca. 6%) na prípravu teplej úžitkovej vody a nízkoteplotné vykurovanie v lokálnom zásobovaní teplom.
6. Zvýšiť podiel využívania biomasy (na cca. 12%) v environmentálne menej zaťažených oblastiach v lokálnom zásobovaní teplom vrátane budovania mikrosietí.
7. Podporiť efektívne a racionálne využitie domácich zásob uránových rúd pre zníženie závislosti od dodávok energetických zdrojov.
8. Zvýšiť podiel elektriny (na cca. 2%) v environmentálne zaťažených oblastiach v lokálnom zásobovaní teplom s využitím inovatívnych technológií (napr. tepelné čerpadlá).

Financie

1. Podporovať rozvoj obnoviteľných zdrojov energie, hlavne vodných elektrární a biomasy tak, aby sa do roku 2030 zvýšil podiel obnoviteľných zdrojov na krytí spotreby elektriny na úroveň 23 % vrátane veľkých vodných elektrární.
2. Vytvoriť podmienky pre nárast inštalovanej kapacity z OZE do roku 2030 o 2100 MW, čo vo výrobe predstavuje nárast o cca 5,3 TWh a vyžiada si investície za viac ako 200 mld. Sk.
3. Podporovať programy vedúce k úsporám elektriny ako na strane spotreby, tak aj na strane výroby elektriny s cieľom znížiť do roku 2030 energetickú náročnosť o 45 % v porovnaní s rokom 2006.

NÁVRH OPATRENÍ NA ZVÝŠENIE ENERGETICKEJ BEZPEČNOSTI

4. Navrhnuť podporné programy, ktoré obsahujú priority a opatrenia smerujúce k podpore energetickej efektívnosti a diverzifikácii PEZ.
5. Zachovať súčasnú mieru zdanenia nafty na Slovensku s cieľom zredukovať cenový rozdiel medzi Slovenskom a okolitými krajinami.
6. Zvýšiť efektívnosť lokálneho a regionálneho energetického plánovania, ktoré sa dosiahne tým, že do systému spracovania energetických koncepcií (generelov) obcí, miest a vyšších územných celkov sa zapracujú princípy energetickej efektívnosti a maximalizácia ich využitia (2008). Rovnaké princípy je treba zohľadniť aj pri vypracovávaní dopravných koncepcií (generelov) na regionálnej i miestnej úrovni.
7. Zapojiť nástroje daňovej politiky do podpory činností s materiálmi a zariadeniami prispievajúcimi k energetickej efektívnosti v zmysle vládou SR schválenej Koncepcie energetickej efektívnosti a Akčných plánov energetickej efektívnosti.
8. Pri zohľadňovaní opatrení vyplývajúcich zo stratégie energetickej bezpečnosti si jednotlivé rezorty v návrhu rozpočtu svojej kapitoly na nasledujúce roky zabezpečia napĺňanie v súlade s ich vecnou pôsobnosťou pre:
  - schémy štátnej pomoci,
  - schémy de-minimis,
  - Štátny fond rozvoja bývania,
  - dotácia na odstraňovanie systémových porúch bytových domov,
  - Environmentálny fond,
  - Fond energetickej efektívnosti.
9. Čerpať finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov prostredníctvom Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, ktorý je v gescii Ministerstva hospodárstva SR. V bytovom sektore a v domácnostiach prostredníctvom Regionálneho operačného programu v gescii Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR. V terciárnom sektore (službách) prostredníctvom Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast v gescii Ministerstva hospodárstva SR v súkromnej sfére a prostredníctvom Regionálneho operačného programu v gescii Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR v rámci nekomerčných služieb. V doprave prostredníctvom Operačného programu Doprava v gescii Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR. V oblasti pôdohospodárstva prostredníctvom Plánu rozvoja vidieka (na programové obdobie 2007 – 2013). Pre vytvorenie regionálnych energetických agentúr je možné využiť prostriedky poskytované z programu Inteligentná energia – Európa.
10. Vytvoriť inovatívne finančné podporné mechanizmy a programy, ktoré zabezpečia financovanie celého procesu uplatňovania systému energetickej efektívnosti bez permanentných nárokov na dotácie zo štátneho rozpočtu, najmä prostredníctvom schémy bielych certifikátov.
11. Zjednodušiť administratívy schém štátneho podporného financovania.

Informovanosť a inštitúcie

1. Vybudovať monitorovací a informačný systém pre energetiku s dôrazom na energetickú efektívnosť na celoštátnej úrovni, v ktorého rámci sa budú spracovávať overené energetické údaje, ktoré budú využité pre vnútroštátne aj medzinárodné účely. Systém bude slúžiť aj na monitorovanie a vyhodnocovanie postupu pri uplatňovaní opatrení energetickej efektívnosti, ktorými môžu byť certifikáty z hodnotenia energetickej hospodárnosti budov, výsledky hodnotenia hospodárnosti kotlov a tepelnotechnických zariadení a pod. Pre tento účel bude potrebné poveriť správou zodpovednú inštitúciu (od roku 2008).

NÁVRH OPATRENÍ NA ZVÝŠENIE ENERGETICKEJ BEZPEČNOSTI

2. Prepojiť existujúce a pripravované databázové systémy zainteresovaných inštitúcií (Slovenská inovačná a energetická agentúra – databáza kontrol kotlov a klimatizačných zariadení, databáza údajov overovania hospodárnosti prevádzky sústav tepelných zariadení, databázy údajov od výrobcov a distribútorov energie, Slovenská agentúra životného prostredia – Informačný systém o životnom prostredí, Slovenský hydrometeorologický ústav – Národný emisný informačný systém, ŠÚ SR – bilančné údaje, SŠHR SR – mesačné údaje o rope, ropných výrobkoch a zemnom plyne, centrálna štátna databáza budov a iné) (od roku 2008).
3. Zabezpečiť informovanosť medzi užívateľmi o spotrebe a energetických nákladoch:
  - realizáciou informačných kampaní pre oboznámenie verejnosti o princípoch a možnostiach energetickej efektívnosti (domáce spotrebiče, vykurovanie, energetická certifikácia budov, tepelné čerpadlá, energetické audity a pod.),
  - zakomponovaním princípov energetickej efektívnosti na príslušnej odbornej úrovni do všeobecného a odborného vzdelávania.
4. Zvyšovať informovanosť o dostupnosti a spoľahlivosti technológií na zvýšenie energetickej efektívnosti:
  - propagáciou úspešných prípadov aplikácie nových úsporných technológií v energetike,
  - zavedením systému bezplatného energetického poradenstva.
5. Zvýšiť informovanosť o dodatočných výhodách.
6. Zlepšiť informovanosť o dostupných možnostiach financovania na národnej a európskej úrovni s dôrazom na národné programy poskytujúce finančnú podporu projektom zameraným na úsporu energie, prípravu informačných materiálov prezentujúcich možnosti a podmienky využívania týchto zdrojov.
7. Zabezpečiť vyvážený vzťah medzi záujmami štátu a záujmami ostatných akcionárov v spoločnostiach s účasťou štátu.
8. Zabezpečiť koordináciu aktivít zameraných na realizáciu opatrení pre tepelnú energetiku v rámci ústredných orgánov a regionálnych a miestnych správ.
9. Skvalitniť spoluprácu medzi rôznymi inštitúciami prostredníctvom zabezpečenia koordinácie stratégií a politík medzi jednotlivými ústrednými orgánmi štátnej správy.
10. Posilniť personálne štruktúry a vytvoriť nové mechanizmy na plnenie a kontrolu povinností vyplývajúcich z existujúcich politík, ako aj z implementácie príslušných nových smerníc EÚ prostredníctvom opatrení.
11. Prehodnotiť štatút, financovanie a personálne posilnenie Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry ako aj Štátnej energetickej inšpekcie v súvislosti s posilnením ingerencie štátu v oblasti energetickej efektívnosti.

Medzinárodné súvislosti

1. Vytvárať podmienky pre zapojenie sa SR do medzinárodných energetických projektov.
2. Pokračovať v rokovaní so zahraničnými partnermi o výstavbe nových medzištátnych prepojení v zmysle Smernice 2005/89/ES s cieľom ich urýchlenej realizácie. Analyzovať možnosť uplatnenia ďalších medzištátnych prepojení za účelom zvýšenia bezpečnosti zásobovania Slovenska elektrinou.
3. Podporovať spoluprácu s prevádzkovateľmi prepojených prepravných sietí a sústav susedných štátov za účelom ich vzájomnej prevádzkyschopnosti s cieľom odstraňovania prekážok pre cezhraničné toky, vytvárania predpokladov na likviditnejší trh a bezpečnosť dodávok.
4. Vytvárať podmienky pre zvyšovanie kapacít medzinárodnej výmeny elektriny budovaním chýbajúcich prepojení a skvalitňovaním technológií pre prenos všetkých zložiek elektriny. Prioritne zabezpečovať nové medzištátne prepojenia na južnej hranici.

NÁVRH OPATRENÍ NA ZVÝŠENIE ENERGETICKEJ BEZPEČNOSTI

5. Zintenzívniť spoluprácu s národnými regulátormi, posilnenie regulátorov smerom k cezhraničným otázkam, rozšírenie spolupráce v rámci súčasnej štruktúry ERGEG-u.
6. Vytvárať podmienky na udržanie, resp. rast prepravy ropy a plynu prepravnou sieťou.
7. Zabezpečiť spoľahlivú a bezpečnú prepravu ropy a plynu do Európy a tým upevniť a posilniť pozíciu Slovenskej republiky ako významného partnera v oblasti bezpečnosti dodávok pre Európu.
8. Zmeniť charakter zmluvy o dodávke ropy z odporúčacieho na záväzný.
9. Podporovať medzinárodný tendering a otvorenú súťaž pre všetky subjekty členských krajín, ktorá by bola zameraná na nákup a predaj zásob, ich obmenu, prenájom skladovacích kapacít a poskytovanie ďalších služieb.